

N°. 33.

Sestdeenâ, 12. (24.) August

1872.

Nassa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 far.

A h d i t a j s.

Cefschemmes sinas. No Rihgas: Keisera apdahwinaschana ar medateem, — Rihgas jaunais pol.-meisters, — jauni tirgi, — pahr rasbaineekem Starpas-ir. No Keepajas: Augst. frohna-mantineeks zauri reisojis. No Wirballes: wiltiga nauda notwerta. No Turkestanas: pahr dabbas brihnumu.

Ahrsemmes sinas. No Wahjsemmes: Jesuitu wiltiba. No Wibnes: pahr spohlu. No Franzijas: daschadas sinas. No Italijas: Garibaldi ar sawu padohmu, — zil Italija eedshwotaju. No Spanijas: lehnina rasbaineeki teel melleti. No Turzijas: pahr wezzu un jaunu leelwesiru. No Japanas: tur taifahs jaunu tizzibu dibbinast. No Afrilas: Egipte taifahs Abessiniju uswarreht.

Jaunalahs sinas. Zehju semlohpibas israhbischana. Sihraa gudr. gram. 42, 7. Friedemanna lungam. Gramatu sinna. Latweeschu teaters. Feelittuma. Kalnakrohdineeks. Ar warru apprezzaeta. Dsirtsele. Resfaderribas augli. Arri lutscheris.

Cefschemmes sinas.

No Rihgas. Augstais Kungs un Keisers, ar fudraba medateem, kam usraksts: „par uszihitibu“ un kas pee Stanislawa bantes us kruhtim jawalka, apdahwinajis Bukka muischas pagasta wezzako Mahrtin Berkmann, tohs pagasta skrihwerus Johann Adler, Intschu kalna muischâ, Daniel Magl, Kurrista un Saun-Kusthof muischâs, Dahwid Brange Rohpaschôs, Johann Dreksler Leelwahrdes un Kembatt muischâs un Rahrl Sperling, Lina-meggi un Kerjel muischâs.

— Tas jaun'eezelts wezzakajs Rihgas polizeimeisters A. von Reichardt 3schâ August deenâ sawu ammatu usnehmis.

No Rihgas. Widsemmes gubernijas waldischana darra sinnamu, ka atwehlehts jaunus tirgus turreht: 1) Ruhjenes Leelaimuischai 10tâ April sirgu-tirgu, 2) Itschkillei 19tâ September lohpu-, sirgu-

un prezzu-tirgu, 3) Ruhjenes-Ternei muischai 10tâ Dezember linnu-tirgu un 4) Inzeema Braslas frohgam 1mâ Oktober eerastu tirgu.

No Rihgas. Tai nakti no 5. us 6. August rasbaineeki uskrittuschi Starpas-frohgam, kas peederr pee Lohrup-muischas Widsemme un atrohдахs pee Pleskawas leelzeffa starp Sigguldes un Erika pastehm. Gan drihs paschâ pufsnakti tur ar fuhrmanni peebraufuschi tschetri smalki apgehrbuschees fungi, kas pagehrejuschchi chst un dsert un uszainajuschchi frohdineeku paschu lihds grofku dsert. Kamehr frohdineeks, Rahrlis Lohde wahrda, pagehretu pafneedfts un us galda paleezees, tamehr weens rasbaineeks tam ar dselles-rihku dewis pa galwu, ka tas tublin garr semmi nokrittis. Zitta sinna fallka, ka ohtrs rasbaineeks us ta wehl effoht schahwis ar pistoli. Kad us to trohfsni frohdineeze peefkrehja, tad rasbaineeki arr fcho sadausija, pahrlausdami rohku un prett krahfni gruhdami, un pehdigi to gribbejuschi noschnaugt. Pa to starpu weens no frohdineeka behrneem aiskrehjis palihgu mehleht, kam rasbaineeks gan schahweenu laidis palkat, bet netrahpijis. Celam palihgi atnahza, laupitajeem isdewahs 4000 rublus papihra nauda un lihds 80 rub. fudr. nauda useet un laupiht un ar wissu probjam dohtees. Gan nu palkat dsinnahs tomehr nepanahza, lai gan daschi pretti-brauzjeji tohs bij redsejuschi. Fuhrmanna nummurs bij sinnams; bet kad pehz ta palkat melleja, tad atraddahs, ka tas ar to nummuru bij til tahds, kas ar weenu sirgu brauz; kad turpretti tam, kas ar laupitajeem brauzis, bijuschchi trihs sirgi preeschâ; ta tad fuhrmannis arri bijis

blehdis. No krobdsinecka gan wairs dshwotajs ne-
buhfchoht, bet krobdsinecki isahrstefchoht gan. —
Dšrd, fa tas fuhmannis jau effoht panahkts, kas
arr isteizis, fa trihs winnam Nihgâ eefchdufchees
un zettortais us zekka peenahzis klah. Nihgas gar-
dowojam Anton Seedin 7tâ August isdeweess no-
tvert weenu pee Behrsmuischas peederrigu semneeku
Nikita Gwart, kam klah atrasti 188 rubli naudas
un kas peenahkts, fa effoht weens no teem tſchetreem
rafbaineefeem.

No Leepojas. Keiseriska Augstiba, Leelfirsts
Krohnâ-mantineeks 7tâ August pehz pufſsdeenâs pullſt.
5½ no Kopenhagenes nahkdams, tē cereiſoja un tikla
no pilſſefhtneefeem ar gawileſchanu fanemts. Dhtrâ
deenâ pullſt. 9½ pa dſelſu-zekku no ſchejenes Leel-
firsts aisreiſoja us Nowotſcherkaſtu.

No Wirballes. 10 Juni Wirballes rohbe-
ſchu ſtanzijâ apzeetinata kahda no ahrſemmes nahk-
dama ſeewiſchka, kurrâi wiltiga nauda bij klah. Is-
rahdijs fa ſchi bij Wihnas pilſſefhtneeze Joſefine
Dobrowolſka. 20,860 rubl. 10 un 50 rubtu gab-
balôs til patt no wezzas kâ no jaunâs Kreewu nau-
das pee winnas tikla atrasti. Apzeetinata iſteiza,
fa wiina us kahdas firſtenes Dginſkas luhgſchanu
ſchâi apſohlijufehs, tahs wiltigas kreditbiketes Wilnâ
nonest un Kraklawas gaſtuhſt kahdâi wiina nepaſi-
ſtamai ſeewiſchka Wilhelminei nodoh; ſchahs wiina
paſiſchoht no ihpaſchas apſweizinaſchanas. Fir-
ſtene, kas Pariſe un Briſſelē dſhwotjoht, jaw kah-
dus 3 lihds 4 gaddus tahdas biketes par doudſ
100,000 rubteem us Kreewſemmi effoht noſklappejuſe.

No Turkeſtonas, rakſta: 15tâ Juni tur Ko-
kau pilſſefhtâ bijis ſawads dabbas-brihnumſ. Pull-
ſten 5 pehz pufſsdeenâs, kad ap Taſchendi wiſſap-
kahrt ſibbeja, pahr Koku pilſſefhtu ſawiltahs melns
padebbes, kas pamafitin us ſemmi dewahs, tâ, fa
pilſſefhtâ tumſiba palikka ittin leela. Gaiſs bija til
faufs un karſts, fa nemâs newarreja iſturreht. Lau-
tini dohmaja, fa tas mellais padebbes wiſſu pilſ-
ſefhtu ſaſpeediſchoht un tiklai polizejai isdewahs
tohs ſawaldiht, fa neſahka traktoht. Par laimi pehz
diwahm ſtundahm pazehlahs maſs wehjinfch, kas
padebbes pamafam iſklibdinaja. Pullſten pufſ 8
padebbes pawiffam bij paſuddis un pilſſefhtâ palikka
kâ bijuſe. Bitti kaudis, kas pa to laiku ahrpuff' pilſ-
ſefhtas bijuſchi, apleezina, fa ap Sir-Darjas uppi
melns garſchs padebbes isplattijeſs, kam augſch-
puffē daſchi padebbescha gabbali kâ ugguns leſmas
ſpibdejuſchi. Pa to laiku paſchâ Koku pilſſefhtâ
nomannijuſchi lehnſu ſemmes-tribzeſchanu.

Ahrſemmes ſinnos.

No Wahzſemmes. Rohmâ Jeſuiti effoht no-
ſpreedufchi, preeſch Wahzſemmes un ihpaſchi preeſch
Prubſijas dibbinahſt daſchadas beedribas, kas, zil
ween warredamas, peepildiſchoht Jeſuitu beedribas,
— kas taggad tē aisleegtas. Schahm beedribahm
buhfchoht daſchadas noſaulſchanas kâ: „Saweenotu

brahtu beedriba,“ „Deewa luhdſeju beedriba“ un
„Zhto kattoku ſabeedroſchanahs.“ Tad wehl no-
ſpreedufchi, teem beedreem, kam ne kas ne-effoht pee
rohkas, woi nu pa neddekahm jeb mehneſcheem lohni
doh, lai ſchee bes kahdas kawefchanas warretu is-
darriht, kas teem buhs usdohſts.

No Wihnes. Par to ſpohku, ko wiina ned-
deka peeminnejam, Wihnes awiſes wehl nebeids run-
nahſt un ſtahſta, fa ſpohſt til ar plintes bajonetti
(ſtikku) ſtipri eewainohſts tizzis un taggad Kalksburgâ
Jeſuitu beedribas-nammâ atrohdoſtees lohpschanâ un
ahrſteſchanâ.

— No Wihnes arri ſianno, fa Kreewu leelfirſts
Wladimirs apgohdinahſts ar pallawneeka tſchinnu pee
Ghſtreiku uſaru-regimentes N° 14 un leelfirſts Alek-
ſejs ar to paſchu tſchinnu kahneeku regimentē N° 39.

No Franzijas. Ka Frantiſchi ſawu eenaidu
us Wahzſemmi nemâs negribboht aiſmirſt, to is-
rahdoht arri tas, fa effoht noſpreedufchi, nahkamâ
gaddâ us to leelo paſaules israhdiſchanu Wihne
ſawas mantas un prezes neſubtiht wiſ zaur Wahz-
ſemmi, bet zaur Italiu, kur zeſchs warbuht trihs
reiſ garrakhs. Negribbedami israhdiht, fa eenaida
deht tâ darroht, tee ſaktoht, fa tapehz ween tas tâ
tiſſchoht darrihts, fa zaur Wahzſemmi brauzohſt, we-
ſumi effoht japahrkraj, bet zaur Italiu ne. Un
tomehr Wahzſemneeki ſalka, fa pee winneem arr we-
ſumi neteeſtoht wiſ pahrkrauti. No Pariſes wehl
rakſta, fa ſchogadd Napoleona ſwehtki (15tâ August)
tur bijuſchi kluffi. Netahds Bonapartiſtu trohſnis
ne-effoht bijis dſirdams; til ween kahdi wezzi is-
deenejuſchi ſaldati tai weetâ, kur agrâ tas ſtabs
ſtahwejis, pufku-krohnus nolikufchi. Paſchas Na-
poleona partejas awiſes ne-effoht to deenu peemin-
nejuſchas. Tiklai baſnizas bijuſchas kauſchu pilnas,
jo tur noturrejuſchi prozeſſionu jumprawai Mariai
par gohdu, kâ zittureis kchninfch Ludwigs XIII. eetai-
ſijis. Tam ſawâ laulibâ ar Ghſtreikijas prinzeſſi
Annu ne-effoht behrni bijuſchi un tadeht tas 15tâ
August 1637 ar leelu brangumu dewees us Notr-
dam baſnizu un tur apſohlijis, fa wiſſôs pehz nah-
kamôs lailôs pa wiſſahm Franzijas baſnizahm buh-
fchoht tai deenâ jumprawi Mariai par gohdu pro-
zeſſionu turreht, ja wiina lauliba tiſſchoht ar behrnu
apdahwinata. Dhtrâ gaddâ kchnineei peedſimmis
dehls, kas pehzak bijis kchninfch Ludwigs XIV. un
no ta laika ſchee Ludwiga prozeſſioni teel turreti
il gaddâ. — Wezzais Tjehrs taggad weefojahs
Truwilj pilſſefhtâ, kur atweſtas kaſtes ar jaunâs moh-
des leelgabbaleem, kas neweenam neteeſtoht rahditi,
bet ſtipri apwakteti, lai neweenam neteeſtoht ſinnami
un paſiſtami.

— Tē nupat bij eegaddijeſs kahds leels lungs, kas
ſauzahs Slanderberg, un fa effoht Epirus un Alba-
nijas prinzis un kâ tahds tē iſturrejahs, lai gan
Turzijas wehſtneeks reiſu reiſahm ſazzija, fa lai tam
ne-ustizzoht. Augſtakajôs nammôs ſchahdu weefi

labpraht usnehma un ihpafchi wezza Spanijas kehnineene Isabella to beesti ween pee fewis usaizinja. Bet preeksch pahri deenahm Parihses polizeja scho prinzi fanehna, eeflohdifja krahtina us peezeem gabdeem un turklaht 3000 franki strahpes tam jamalka. Pee ismellefchanas effoht israhdijses, ka tas effoht lahda Italijas dischlara dehls.

— Bittas Franzijas amises, kas us keisera puffi stahw, raffta, ka to treiju keiseru faeefchanahs Berlinē ne ko labba nenofimejoht preeksch Franzijas. Franzija taggad mas fobtus ween effoht no fawa galla, jo simts gaddus pehz Pohljas dallifchanas, buhfschoht tahs paschas trihs leelwaldifchanas Franziju dalliht. Pruhfija buhfschoht rihta-puffe atkal us jaunu eemantofchanu iseet un semmes dalkas pefawinaht, Ebstreikeefchi buhfschoht Marselji un Kree-wija Bordo un Bajoni panemt par ohglu-statfioneem. Jo ka Franzija tapat ka Pohlja effoht republika, tai walbineeku fanahfchanas nelahda dalka un warka ne-effoht, tad jau bes kahdas firdspahrmefchanas arri scho aprihschoht. Ar schahdahm pasalkahm tee gribboht Frantschus eebaidiht, lai schee tad gabda, ka Bourboni, woi wiffmasak Drleanisti atkal teekoht Franzija pee waldischanas.

No Italijas. Wezzais Garibaldis atkal fahjis runnaht pahri Italijas politiku. Rastijis Italijas demokrateem, lai schee sawu tizzibu nesaudejoht un lai saweenojotees weena prahda, tehwsemmes labbumu aistahweht. Lai gabdajohht, ka teekoht nozeltis tas liffums, kas kattoku tizziba ween noteiz par walsts tizzibu, lai wiffas garrigas beedribas nozeltohht Rohma, lai gabdajohht, ka fskohlotaji buhtu, kas nepeederr pee garrigas kahrtas un t. pr.

No Italijas. Schihs walsts eedfihwotaju flaits fcha gadda eefahfuma bijis 26,689,008; no ta redsams, ka pehdejös 10 gaddös 1,746,817 dwehfesles peenahfufchas flahht.

No Spanijas. Par to fchaufchanu us Spanijas kehnina teekoht ismellefchana noturreta un teem teefas-lohzeffeem, kas ar ismellefchanu strahda, tizzis usdohts, wiffu sawu laiku tehreht preeksch schihs leetas ween, lai ta drihs pee galla tiktu. Amises pa tam jaw atkal nefs sinnas, ka no jauna tihfojoht pehz kehnina dshiwibas. — Daschi no Kabrta dumpineefem dabbujufchi no kehnina apschelofchanu.

No Turzijas. Sawä 32trä Mr. jau peeminnejam, ka Turku leelwesirs Mahmud Pascha no fawa augsta ammata atlaists, — te pahri to dohfin flaidrakas sinnas. Kad scho par leelwesiru eezehla, tad amises daudfinaja, kahds tas effoht brangs wihrs, ka tas gribboht walsts mantu taupihht, ka daudf labbaki wiffu buhfschanu eetaifihht un t. pr. Bet drihs dabbuja manniht, ka walsts parradi tomehr wairojahs, ka leelwesirs kristitus fahloht fpaidiht un wiffadi sawu warmahzibu israhdiht, un kad pats sultans palizzis tahds neweffeligs, ka newarr daudf ar waldischanas darrifchanahm nodoh-

tees, tad leelwesiram ihsti bij laifs, pehz fawa prahda strahdaht. Egiptes wihze-kehninsch fenn gribbejis fawa semme isdoht zittadus liffumus, ar ko sawu waldischanu pahrtaiiht, bet bes sultana atkaufchanas to nedrihsstejis. Tadeht ar leelwesiru pahri scho leetu fassinwojes, lai tas winnam palihdsoht sultanu us sawu puffi dabuht. Leelwesirs tam atbildejis, ka schis to leetu isdarrifchoht gan, lai til wize-kehninsch winnam ismalfajohht 3 millionus rubku. Wize-kehninsch pahri tahdu nefaunibu fasklaitees, atnahza pats pee sultana, pahri scho leetu isdarritees. Pa to laiku leelwesirs bij bes kahdas wainas, til no eenaida ween, Bagdades gubernateru Midhad Pascha no ammata nozehlis un nospreedis to aisuhtihht us tahlu weetu par zectumneeku. Bet Midhad Pascha bijis til warrens un gudris wihrs, ka tas Bagdades guberniju pahrtaiijis tihri ka par jaunu, un tuffnesi pahrwehrtis par jauwu dahrsu, un laudis winnu no turrenes raudadami pawaddijufchi ka us kappu. Konstantinopelē buhdams Egiptes wize-kehninsch pa telegrafu apwainotam sinnojis, lai til nahloht arr pee sultana, winsch te buhfschoht scho aistahweht. Nitigi! Midhad Pascha atnahht un leelwesirs ne-eebrohfschinadamees te winnu aistift, to ezeff par Adrianopeles gubernateru un falka, ka lai pee sultana ne-eijohht, jo winnam effoht tahda waina, kas sultanam warroht peelipt. Bet wize-kehninsch isgabdaja, ka Midhad Pascha tikka pee sultana, fur tas sultanu luhdja lai tam pakaujoht ilgaki palift us ahrestefchanahs; sultans to wehleja. Bet leelwesirs to dsirdejis, tam pawehleja tuhlin prohjam eet, jo zittadi schis to nemschoht zeet' un aisuhtifchoht. Us to nu Midhad Pascha ohtra deena atkal gabja pee sultana atwadditees. Sultans to dsirdejis, uskleedsa: „Kas tas? Kas te warr pawehleht, es, woi leelwesirs?“ Aisuhtifija tuhlin schandaru pee leelwesira, tam walsts-sehgeli nonemt, ko tad tuhlin eedewa Midhad Pascham, to par leelwesiru eezeldams. Mahmud Pascha pehz gruhsteem darbeem patlabban fehdejis pee allutina, kad sehgele tam atpraffija un pehrfona spehrens to nebuhtu nifnaki fatreezis, ne ka fchi sinna. — Schis wihrs pa teem 11 mehnescheem, kamehr walbijis, effoht walsti pa wesselu ziweta muhschu atpalkat dsinnis. Taggad wiffi preezajahs, ka no ta warka tiffufchi un zerre leelas leetas no ta jauna leelwesira, — bet ar laiku til redschs un warrehs fazziht, kahds tas irr.

No Japanas raffta, ka Mitados tur apneemes daudf ko pahrwehrtis us sawadu wihfi. Wifs pirms gribboht eetaifihht jaunu tizzibu, kas appaimota, weeglaka un wiffahm partejahm derriga. Kad taggad fwefchu semju wehstneeli winnam preefscha eetoht, tad wairs tahs gruhthas gohda-parahdischanas ne-effoht jaturr'. Mitados no 8 farra-fuggeem pawaddihts, effoht us 40 deenahm isbrauzis pahraudfihht zittas walsts dalkas us deenwidus puffi.

No Afrikas. Ka jau lassitaji sinnahs, Abif-

finija jau no wezzeem laiteem kristiga draudse pastahwejuse, lai nu gan ne til gaischa; bet pehz tag-gadejahm sinnaahm rahdabs, ka schahm draudschm pastara deena peenahlschoht — Egiptes wize-kehnam par farra-waddonu mettees kahds Jesuits, Munziger wahrda, kas tahs semmes tur gruntigi pahrsinnohht. Schis wihrs jau gaddeem Abiffinija strahdajis kat-tolu tizzibu isplattihht ar Jesuitu mahzibahm, bet keisers Teodors to wafku tam nedewis wis un tag-gadeji waldineeki tapat darriufchi, kas til protestan-teem ween wehloht pehz bihbeles mahziht un ta tur kristiga draudse paganu un muamedaneeschu starpa 1500 gabbus pastahwejuse. Peeminnehts Munzi-gers papreesch tur bijis par Franzijas konsuli, bet nu taggad eestahjees Egiptes wize-kehna deenesta, laikam gan ar Franzijas sinnu. Un nu taggad wize-kehniensch, kas jau wiffas semmes, kas tur preef-scha, sem sawas waldischanas spresch, taifotees arri Abiffinijai gahstees wirfu un Munzigers winnam us to tas rittigais eerohzis. Kad Egiptes walstei tur isdohschotees, tad ta palitschoht weena no tahm leelajahm walstehm un us to wiffu kluffiba win-nai palihdsejuse Franzija. Ka schahs sinnas newar-roht wis buht neeki, to arri israhdoht ewangeliski missionari, pahre to no turrenes us Giropu sinno-dami, ka ta notischchoht. Un ja tas notiks, tad Abif-finija buhs muamedaneeschu un Jesuitu dalka, kas laikam sawa starpa atkal plehsees. Un sinnam, Egiptes kehnam ar sawu leelu un labbi isrihtotu farra-spehku tas warroht weegli isdohstees un tad, ka fakka, kristitee tikschoht pagallam isdeldeti, jo tee sawus zekus nelohzischchoht wis preefch Muameda. Domehr wehl winni sawu zerribu ne-effoht wis at-mettufchi, jo turrenes keisers Tahnis effoht luhdjis Wahsemmes keiseru un Englandes kehneeni, win-nus aistahweht un ja schee warrence waldineeki, ka gan zerrejams, starpa mettischotees, tad wize-kehni-nam sawi naggi buhschoht jafaturr.

Jannakahs sinnas.

No Berlines, 10ta (22.) August. 31ma August firsts Bismarck atkal buhschoht Berline. — Kreewijas wehstneeks Drlow te teef gaidihts atnahloht.

Waldischana fatahabs aisdambeht zekku teem pasaules strehjeem, kas weegla prahda few par pohstu no tehsem-mes grihb aiseet.

No Londres rasta: kahda telegrafa sinna is Pa-rihses stahsta, ka Wahzijas un Kreewijas waldischanas grihb-ohht tai nahkamä keiseru fa-eeschana runnahht pahre notur-ramu Giropas kongressi, tur tad warretu pahrspreest un ap-stiprinahht to walsts-dalku pahrgrohsichanu, prohti, ka Pruh-schi no Franzijas atkehmschi Elfas un Lotrinu un Ita-lijas kehniensch nomettees Rohma.

Dublinē bekkeri nostahjufchees maifi zept.

Wehles prinzis (Englandes frohna-mantineeks) noreisojis Kopenhagenē.

Beshu semkohpibas israhdischana.

Ka jau agral pa wiffeem laika-rallsteem bij is-fluddinahhts, ka 4ta, 5ta un 6ta August Beshis buhschoht semkohpibas jeb lauku-faimneezihs israhdi-

schanu, ta tad arr nu peeminnetas deenas tiffa is-darrihts. Pahre scho pirmo Beshu israhdischana gan japreezajahs, jo tahs komiteja neween agral wiffu pilnigi bij isflaidrojuse un wiffus pat masakohs sem-turrus usaiznajuse, bet arri wiffas leetas ar lat-wiskeem un mahziskeem usraksteem apsihmejuse, ka pee Baltijas leelajahm israhdischana netiffa wis darrihts. Japreezajahs arr, ka ihpafchi semneeki us scho israhdischana pilnigi bij beedrojufchees. Pah-reju laiku leeta list, te turreja sapulzes skohlmeisteri, pagastu skrihweri, semturri, dsecdataji turreja konzerti teem zaur kruffu un weefuli nelaimē krittufcheem par labbu un ta wehl us daschadahm farunnahm schur un tur laudis bij beedrojufchees.

Israhdischana atwehra 4ta August pulst. 11 pr. pufsbeneas ar musihki un tad musihki beidsa, tad Widsemmes semkohpibas presidents v. Blankenhagen lungs latwiska walloda turreja schahdu runnu:

Beeniigi semkohpeji!

Ar preeku mihti juhs sche apswiezinaju schinnē israhdi-schanas weeta. Wehleet man, scho muhsu pirmo Widsem-mes israhdischana ar mas wahrdeem usfahht, neskattidami us tam, kad kahdi wahrdi pehz wallodas wiffai skaidri nebuhtu.

Jo zeetaki muhsu laifds dsennahs kreetnus semkohpscha-nas augtus panahht un ar teem pa weeglu zekku pee labba tirgus un zennas pee-eet, jo gaischali mehsh semkohpeji pa-fchi zaur wiffadahm mahzibahm un gudribahm nemma-meesh sawu un sawas semmes labbumu uskohpt: jo wai-rat arri mums peenahlahs eewehroht, waj arri mehsh tahm gudribahm, kas mums jaundōs laifds derrigas rahdijufchahs, ar saweem darbeem palkat dsinnufchees un winnahm lihds tiffufchi; jo tiffai tur, tur mehsh, ar mahzibas fwehtu gaischaki tiffufchi, weenmehre sawus darbus pahraugam, mehsh warram to panahht, ka muhsu semmes augti labbuma pee-aug un mehsh sawu lablahschanohs wairojam. Kas tur-prettim nezenfchahs sawu darbu pahrlabboht, tam arri ne muhscham neisdohsees saweem publineem peelihdsigus aug-tus isaudsinahht, nedf arri weikleem sohkeem pee sawa darba us preefchu tapt. Ka skohlas labbumu nespehjam pilnigi noswert, ja ne-effam eewehrojufchi, kahdu labbumu muhsu behrni no tahm mantojufchi, ta patt arri bes pahraudsi-schanas un pahrbaudischanas sawds semmes darbds ne-warram palitt.

Bet wiffu-labbaka pahraudschana semkohpejeem irraid: sawus semkohpschanas augtus pahraudsiht un wiffu-lab-baka mahziba winneem irraid: schahdu augtu israhdischana; jo tahdai israhdischana nebuhs ween peerahdiht, to mehsh ar sawu spehku un gudribu effam spehjuschi, bet winnai peenahlahs arri usrahdiht, tur mums wehl truhkst un ka mehsh sawus truhkumus warretum pahrlabboht, jaunas labbas leetas redsedami un jaunas derrigakas mahzibas peenemdami.

Ja nu leetu un augtu israhdischana wiffds laifds wis-feem par labbu, tad winna jo derriga un wajadsiga rah-dahs muhsu laifds, kurrds pa semmes un uhdens-zeffeem, ar luggeem un pa dselszeffeem mehsh sawu prezji weegli un ahtri us jo tahfahm tirgus weetahm warram aiswest, tur to prett zittu prezji ismiht; bet til par tahdu prezji labbu naudas zennu malfahs, kas patte kreetna un tei-zama buhs.

Wezds laifds bija zittadi. Katrai semmes mallinai bija sawa tirgus weetina, un teem eedfihwotajeem bij ja-isteef, kahdas prezjes tur tiffa aiswestas — waj lahga, —

waj nelahga. Bet schinnis laifds muhsu tirgds prezzes tohp no wiffahm semmes mallahm sawestas; mums ar wiffadeem preffschu pahrdewejeem jazenfehahs, un ja mehsh ar teizami labbu un lehtu prezzi winneem neppehjam pretti stahtees, tad mums ja-paleet atpattat; jo nelabbu prezzi ne weens nepirks, wiinna paleet bes kahdas zennas pee mallas. Tur pretti sweffchi kaudis sawu prezzi muhsu tirgds pahrdohs un muhsu naudu eefrahdami muhs paschus tuffchus atstahs.

Ta patt ka kreetns tehws sawu behrnu til kreetna ffohla nodohs, bet neteizamai ffohla garram ees, ta patt arri pirzejs atstahs awohtu, kam netihrs uhdens, un raudsihs pee skaidra awohta sawas slahpes dseffeh. Tapehz tad schinnis laifds leetu un auglu israhdischana diwlahrtigi wajjadfiga un to lai apleezina schahdi wahrdi:

1) kas pats few un sawu darbu nepahrrauga, tas us preeffschu neteef;

2) kas us preeffschu neteef, tam janihst.

Bet leetu un auglu israhdischana muhs pasarga, ka nenomaldamees ne no weena, ne no ohtra zetta.

Sinnams, grubta leeta, ar saweem truhfumeem nostahtees wiffu azzu preeffschu, fur katrs drihst nahst un spreest un mums ar saweem padohmeem usbahstees. Laitam gan schu ta waina mellejama, tapehz dauds, tahdu israhdischana bihdamees, ne neeka us israhdischanahm neaisfuhya, lai kauna nepaliftu. Tomehr mums turpretti jafakka: kam kauns sawas leetas un auglus israhdiht, tas pats kauna paleet, jo winsch skaidru leezibu dohd, ka winsch no sawu leetu pahrraudischanas bihstahs, ka winsch negribb derrigas mahzibas fanemt, negribb lihds ar zitteem us preeffschu dohtees.

Bet paldees Deewam! ar leelu preeku mehsh nomannam, ka tahdu kauschu skait, kas ar schahdahm bailigahm waj leynahm dohmahm nodarbojahs, deenu no deenas majuma eet. Ihpaschi schi muhsu pirma israhdischana dohd mums dsihwu leezibu, ka juhs, zeenigee semfohpeji, nebihstatees neds kreetnas un zeetas pahrraudischanas, neds arridsan sawu truhfumu, fur tahdi rastohs; turprettim labprahst gatawi effat, jeb furru derrigu pahrmahzischana un usfubkina schanu ar mihku pateizigu prahstu fanemt. Un tad mehsh turklaht wehl wehra leetam, ka juhs schinnis grubta darba laika neds puhlinu neds naudu taupijuschu, lai til israhdischana labbi isdohthohs, tad ar wehl jo leelu preeka pateizibu juhs sweizinaju. Mums schodeen israhdischanas deena spihd ar tahdu leelu baggatibu, ka to preeffsch deenahm ne mas nebijam usdrihtstehuschees zerreht.

Wiffu-pirma tahda pateiziba nahlahs teem zeenigeem semfohpejeem, kas paschi ar mihku prahstu un dewigu rohku ruhpiigi scho israhdischana wiffaem par labbu apghadajuschu; leels preeks winneem redseht, ka wiffi meeru un atfihst to leelu puhlinu! Pateizibu mehsh fakkam arri teem, kas no tahleenes nahlfuschu un sawas mantas wedduschu! Tahda wiinnu nahlfchana patte par winneem leezina, ka arri wiinnu firds us tam dedfiga, muhsu semmes labklahschanohs un auglibu wairoht. Bet ihpaschi leelas pateizibas pasneedsam teem, kas schodeen ar mums sabeedrojuschees un lihds ar mums, kas mehsh sawu laizigu labbumu usfohpt dfennamees, ffohlas leetu israhdischana sagahdajuschu. Te mums nu stipra leeziba, ka arri ffohlas buhschana tahda leeta tappufe, kas us firds guff, ka muhsu behrni lai teef peewesti pee derrigas mahzibas, un ka arri schis mums irr weizees. Semfohpejeem buhs arri us prahsta un sinna schanas leetahm dibbinates. Til kreetni mahzihts semfohpis proht pareisi sawu semfohpschanas darbu pasirahdah. Un tapehz muhsu preeks schodeen tahds leels, ka muhsu semmes ffohlas mums lihdsigeem sohkeem grihb blakkam turretees, arri nehmuschahs wiffahm azzihm redsoht sawus garra spehkus un auglus schodeen israhdiht

un mums to stipru zerribu doht, ka fur semmes darbs un ffohlas mahziba sabeedrojuschees, arridsan pee labba spehta pee-eeffim un zitteem pakkat nepaliftim.

Tomehr zeenigi semfohpeji, weena weeniga israhdischana mas ween to lihds. Wehleet man pee tahdas zerribas palift, ka mehsh drihsumu atkal us ohtru israhdischana sabeedrosimees un ka tad ta ohtra israhdischana jo baggati faaizinahs kaudis un saweddihs mantu, to israhdiht. Ja ta buhs, tad mehsh sawa schi gadda puhlina algu mantosim un ar preeku weefsihwosim, ka schi pirma israhdischana wiffaem patihkama bijuse un labbdas auglids augtojuschees. Berredams, ka pirmo un pehdigu reisi schi israhdischana muhs naw fa-izinajuse, ar scheem wahrdeem muhsu pirmo israhdischana par eefahstu isfakku.

Behz tam Lubejas pagasta ffrihweris Wiks fungs turreja ohtru runnu ta:

Zeenijama Publka (sapulze)!

Mehsh schodeen swehtku deenu swehtijam — muhsu mihka Behsu pilsehta irr swehtku-drehbes gehrbusehs un sawus wahrtus augstal pazehlfu, ka ne kad — lai sawus mihkus tuwus un tahkus weefus, gohdam warretu fanemt. — Wiffi juhtahs ar swehtku jausmahm pilditi — par winneem walda ta retta manta, kas pasauli aplaimo, tas irr — weenprahiba — weens pats uoluhst par wiffaem. — Muhsu zeenijama, wiffaem derriga semfohpschanas beedriba irr mums schohs swehtkus fatakijusi — mehsh warram til nu nemt no teem preekem un bandiht pehz firds patiffchanas, tas irr — pehz katra wajjadfigas.

Zeenijama Publka (sapulze)! schahda wiffu mums ta praffischana ka ar warru wirsu mahzahs: to tad muhsu zeenijama beedriba irr zaur to wiffu gribbejusi panahst — un kas irr wiinnas ihpaschs mehrkis, tad wiinna ta fakfoht, irr wiffus auglids un semmes — mahzitus un nemahzitus — jeb zittadi fakfoht — wiffu pasauli ar wiffahm wiinnas labklahschanas praffischanaht us reisi — us weenu brihdi — bes nekahdas atdallischanas — kohpa fa-izinajusi?

Us tahdas leelas, muhsu mihka tehwiya pawiffam neeerastas praffischanas atbildschana dabuhst, irr mums jagreeschahs us wiffu pasauli un wiinnas praffischanaht — un mehsh atraddiffim, ka wiinna peederer wiffa kohpa, neatdallita un irr ka weena leela flattuwe, — ka weens tirgus plazzis, fur katris sawas wajjadfigas eetirgo — irr ka weens darba laufs, weena strahdadama maschina, furrai, ja wiinnai buhs derrigai un geldigai buht, wajjaga wiffas leetas eeffch fewi faturreht. — Ta patt arri pee semmes wiffspahriga labbuma peederer, ka tur wiffi — augli un semmi — mahziti un nemahziti — dallibu nemm (kohpa beedrojahs) eetirgo fewim jaunas sinna schanas. Ka mahziti preeffsch wiffspahriga labbuma eefattami, to neleegs ne weens, — bet kadeht nemahziti, te warruhst daschs schaubisees. — Scho pehdeju ne irr wajjadfigs ka nemahzitu, bet ka tahdu, kas no muhsu semmes labklahschanas pamatta irr weenu leelu nodakku eenehmuschu — un to retti til kahds, jeb pawiffam ne weens no augli mahziteem sinna, tapehz ka scho augstu nodakku studeereht mas patiffchanas atroht. — No ta tad arri zettahs, ka muhsu mihkas tehwssemmes pilni labklahschanas seedi weenumehr wehl tschutsch luppattinas fatiht un tahs paschas auglids un dahrgas sinna schanas, to tee mahziti irr atradduschu, paleet Deewam schehl, ka aisperretas ohlas, bes nekahdeem augteem. — Kapehz? tapehz, ka wiinni tahs kohpeju nodakkas nestudeerejuschu, naw arri warrejuschi, jeb mahzejuschu, sawa atradduma kohpeju rohlas eeruhmeht; zitti attal mannidami to ne-effam to ihstenu zeffu, dohdahs us ahrsemmeht, tur ihstenas wiffspahrigas semmeskohpeju sinna schanas eeguhtees, bet schejenes semmeskohpeju praffischanas

nefinnadami, winneem nelahdā wihsē ne-isdohdahs weenu prett ohtru stahdiht un tā faktoht, weenu jaunu — attih-situ semmes wirtschapti fastahdiht — un mahjās pah-nahjis, strahda daschureis par leelu neswehtibu few un zit-teem — lamehr pehdigi warrbuht apnizzis — un gallā peckuffis, to wainu muhsu mihtai semmitei, gaisam un darba fawscheem uskraudams — laischahs dibbenā. — Ta waina, ta scho abbeju puhlini bes swehtibas palikka, irr weenigi schi: — winni nebija ar schahs semmes, tā fak-toht, wisspahrigahm waijadfibahm un sinnahm eepasinnufchees, zaur to muhsu labklahschanai diwejada slahde, pirmā labrtā, tas, to tee mahjiti gribbeja peenest — isputteja gaisā — un ohtrā labrtā, muhsu semtohepeji ar auglak mahjitecm ne fur newarredami fatittees — paleek weenumehr tahdi apdillufchi — apulbuschi pee fawa wezza eeradduma. — Tas, kas irr maise isfaktuscham un weentulam drauga mehlestiba, tas patē arri irr tahdam, kas fawas sinna-schanaš gribb pawairoht, tahds, no ta winsch tahs warr mah-zitees.

Scho irr muhsu zeenijama beedriba gribbejufi panahkt, tas irr winnas mehrtis; — tapehz wiinna arri to fahpigi fajuh, ta pee schahs isstahdischanas irr schejenes semtohepeji til mas beedrojufchees un irr schoreis ja-apmeerinajahs ar to, tai zerribā, tā tas patē masuminsch, tā sinnepa graudinsch fawā laikā dihgē un tohschus augtus neffihis, wissai zilwe-zibai par labbu. — Un tapehz wiinnai paschāi nahlahs gohds un frsniga pateitschana par wiinnas zilwezigu un labbu noluhfu un gruheteem puhlineem.

Bet, zeenijama Publita (sapulze), pirms mehs scho is-stahdischanu atwerram un tohs preekus baudahm, peemin-nesim to, kas weenumehr neapnizzis preeksch wisspahriga fawschu labbama strahda — muhsu mihtu semmes tehru — Keiseri Aleksanderi II. — zaur turra tehwischtigu gah-daschanu mehs daschus faldus meera augtus effan bau-dijufchi un zerream wehl baudiht — wehlesim wiinnam labbu laimi — wesselibu un ilgu muhschu un spehzigu rohtu — flakki usfautdami: Urrah! Urrah! Urrah!

Kad scho ohtru runnu pabeidsa, tad ar musihki djeedaja: „Deews, fargi Keiseru ic.“

Israhdischana tiffa turreta lahdā leelā labbibas schkubni un tur apfahrt eetaisita fehtā. Redfams tē bij wiss, kas muhsu Baltija aug un kas tē teef fastrahdahs un sagattawohs, bet wiss itt glihti, tā, ta warreja deesgan preezatees, pahr teem stah-beem, drahnahm, un wissfadeem dshwneekem.

Ohtrā israhdischanas deenā pehz pufdeenas sirgu spehkus prohweja pee wesumu wilkschanas un us to bij beedrojufchees schahdi semneeki:

Jahn Ainsohn, turra ehreliis wilka 189 puddus 35 m. 128 affis tahk pa 3½ min. Dahw Meie, turra ehreliis wilka 173 puddus 2 m. 90 affis tahk pa 2 min. Peter Pawolit, turra ehreliis wilka 179 puddus 22. m. 165 affis tahk pa 2½ min. Pehter Jannsohn, turra fehwe wilka 194 puddus — m. 130 affis tahk pa 2½ min. Raist, turra ehreliis wilka 169 puddus 6 m. 105 affis tahk pa 2 min. Peter Leimann, turra fehwe wilka 30 puddus — m. 46 affis tahk pa — m. Kabran, turra ehreliis wilka 155 puddus 25 m. 126 affis tahk pa 1½ min. Jahn Berg, turra ehreliis wilka 190 puddus — m. 126 affis tahk pa 3 min.

Gohda-maffas pee schahs wilkschanas dabjuja:

Pehter Jannsohn 60 rubk.

Jahn Ainsohn . 40 "

Jahn Berg . . 20 "

Gohda-maffas par labbi audsinatēem sirgeem tiffa isdallitas:

a) par ehreleem dabjuja:

Jahn Ainsohn I. gohda-maffu 25 rubk.
Rein Kempe no Kalz. Ohdsenes II. gohda-maffu 20 "
Reisner no Kempu muischas III. gohda-maffu . 15 "
Martin Sudrabia no Selsawas III. gohda-m. . 15 "
Jahn Berg no Walmeeras m. IV. gohda-maffu . 10 "
Julius Gabran no Selsawas IV. gohda-maffu . 10 "

b) par fehwehm dabjuja:

Jahn Gärtner no Zehstihm I. gohda-maffu . . . 15 rubk.
Zehlab Kahrliin no Burtneek Jaun-m. I. g.-m. 15 "
Jahn Brode no Dsehrb. Auku m. II. gohda-m. 10 "
Adam Lange no Stulberga m. II. gohda-maffu 10 "
Marts Uppiht no Strihku m. II. gohda-maffu . 10 "

Usteitschanas isdallija:

par ehreli Jahn Rudstihm,

" fehwi Pohl lungam Zehstis,

" fehwi no Alascheem un

" diweem ehreleem no Selsawas.

Tai paschā festdeenas walfarā pulkst. 6 Zehsu basnizā turreja Wezz-Peebalgas, Trifates un Strau-pes dseedataji teem zaur kruffu un weefuli apflah-beteem par labbu latwifku konzerti. Konzertes di-rektors bij Kornet kungs no Wezz-Peebalgas. Kon-zertes programs bij:

- 1) Atmohdeetees juhs dwehfelds spehki; (no Punschela.)
- 2) Kam Deews gribb ihstu preeku darriht; (no Mendelsohna.)
- 3) Ta Kunga gohdu isteizam;
- 4) Pee Deewa labbas rohtas (no Haydn.)
- 5) Alleluja, Alleluja! (Dahw. dseefm.);
- 6) Es teizu tawu mihtibu; (no Abt.)
- 7) Slawejeet Deewu to Kungu; (no Gabler.)
- 8) Slawu tew, tu muhschigais;
- 9) Lai atstann wehl siawa.

Stahsta, ta lahdi 7000 weesi israhdischanu es-foht apmellejuschi un lihds 1300 rubli eenahlfuschi. Tas effoht wairaf ne tā zerrechts un palikschohht labba summa pahraf preeksch nahkoschahm isdohschanahm.

(Us preekschu wehl lahdas sinnaš.)

Sihrafa gudr. grahm. 42, 7.

„Kad tu to isdohdi, to staiti papreeksch, jeb dohd ar swarru, un ko tu jeb dohd, jeb dabbu, to raksti wissu grahmata.“ Ah re! lahds gudrs wihrs wezs Sihrafa tehws, wiinna padohms jelta kausi swer-rams, kas pehz wiinna darra, tam naudas mazzinsch nebuhs tā zaurais maifs, kam leek eekschā, bet nelad nepaleek; winsch sinn fur nahjis, fur gahjis, kas eekschā bijis. Un kad nu to grassiti no fawa maz-zina isnehmis ahra un Deewa schkibsta to eelizzis eekschā, un tawā grahmata, pehz Sihrafa padohma, tu rakstijis eekschā, „tas irr Deewam dohts,“ wai tew nebuhs to brihnotees, ta ta pufse, fur stahw rakstihis, ko tu dewis, weenumehr masa prett to ohtru, fur tas irr eekschā, ko tu effi dabjujis. Deews tas Kungs jaw launā nepaliks preeksch tewis, jo tu Win-nam aisdohdi, jo Winsch atkal tew dohd atpaffak, ja tu ween sinni grahmata to rakstih eekschā, tas faprohtams, to labbi peeminneht, ko Winsch dewis un to ne-aismirst, ko Winsch tew darrijis labbu.

Arri tas bij Deewa schkirstā likts, ko Rihgas ap-

rinka draudses pērnajā gaddā sametta preefch mif-
fiones un preefch nabbageem faweem behrneem, kas
kurli, nu fahf mahzitees runnaht. Panchmahs scho
draudsu mahzitaji to arri eelikt grahmata eelfchā,
jeb awifēs, lai sinnatu deweji, zif dewufchi; lai pee-
minnetu arri zits, zif dauds tuhftobfch reis wairaf
winfch dabbujis no Deewa, lai nu fahftu faunotees
un dohmaht us atdohfchanu, brahtam tulfcham un
tumfcham to atdohf, to no Deewa ar pilnu, pahri
eijamu mehru irr dabbujis. Schi aprinka prahwe-
ftam peekriht, to eelikt awifēs eelfchā, kas fchinnī
pagahjufchā gaddā tiffa dohts:

	preefch paganu miffiones	preefch Iſraēla miffiones	preefch Iurliu- ni-hmu ffohl.
no Rohpafcheem	20 r. — f.	20 r. — f.	20 r. — f.
" Suntafcheem	5 " — "	5 " — "	5 " — "
" Mahrpilles	12 " — "	7 " — "	6 " — "
" Nihtraues	12 " 50 "	4 " — "	3 " 70 "
" Jaunpilles	10 " — "	10 " — "	15 " — "
" Maddeleenes	20 " — "	1 " 90 "	— " — "
" Kofhenefcha	10 " — "	6 " 35 "	— " — "
" Niftrautles	14 " — "	10 " — "	14 " 10 "
" Leelwardes	10 " — "	3 " — "	3 " 50 "
" Nifchtilles	21 " 70 "	10 " — "	17 " — "
" Dohles	10 " — "	10 " — "	10 " — "
" Slohtas	15 " — "	7 " 50 "	31 " 24 "
" Dinamindes	22 " — "	12 " — "	20 ? — "
" Krimmuldes	10 " — "	10 " — "	15 ? — "
" Sigguldes	10 " — "	15 " — "	15 " — "
" Lehdurgas	20 " — "	8 " — "	20 " — "
" Pehteruppes	25 " — "	10 " — "	13 " — "
" Ahdafcheem	35 " — "	20 " — "	12 " — "

Bet tas, kas arri flaita un fwerr wiffu zilwefu
dohmas un darbus, un pehz taifnibas fwerdams
atrohn, ka winau darbi wiffai neleetigi, un winau
dohfchanas par dauds weeglas, tas lai tomehr pree-
zigu deweju wahrdu eeleef fawā dshwibas grah-
mata eelfchā, tā tā Winfch to darra no fawas lee-
las fchehlastibas!

J. Schilling,

Rihgas aprinka prahwests.

Friedemanna kungam.

(Pee redakcijas aisklawests.)

Balt. wehst. Nr. 30 atrodahs raksts ar wirkrastu: „Par
lorda Bairona Manfredu Latweefchu walloda.“

Friedemanna kungs mannu tulfojumu pahrspreedis un
tam mainas peerahdijis. Ar ilgofchanohs biju gaidijis us
pahrspreedeju, kam garra fpehts un prahta affums fajehgt
un apfehrt lorda Bairona augstas gudribas un mahzibas
„Manfredā;“ biju gaidijis us pahrspreedeju, kas, Augtu un
Latweefchu wallodu ihsts prattejs buhdams, tulfojumu treetni
pahrspreestu, pafchu tultu fmalti pahrmahzitu, mainas un
miffejumus peerahbidams. Tahda pahrspreedeja waijadseja;
jo raksts til fwarrigs un gruhfs, rakstneets til leels un zee-
nijams, ka tam tiffai ar gohdbihjafchanohs cedrihftamees
tuwotees, un turpritti tulfotajis — tahds wahjfeh un nee-
zigs! un tad wehl: Angtu walloda un Latweefchu walloda?
Nahdus diwi gaddus ar Manfreda tulfofchanu nopuhlejees,
pahrllezinajohs, ka gan ne rinda ne-atliffa, kas buhtu bef
wainahm, jo man Angtu wallodu nemahfoht darbs bija
wehl jo gruhfats. Id nu waijadseja pahrspreedeja un pahrs-
preedejs raddees. Friedemanna l. to darrijis, un ja buhtu
pahrspreedeja peenahftumu ispildijis, tad no firds es pateit-
tohs, es buhtu J. kunga leelais parradneeks; bet J. l. ne-

warredams pee darba kohdala, pee raksta garra, peefehritees,
fahf fchaumalu luppinaht, wahrdu lohbiht un turklatht it
nopeetni gribb, lai es wahrdu pehz wahrda buhtu tulfojis!
Brihnumi! J. kungam, ka ffohla bijufcham, tatschu buhtu
jafinn, ka tiffai ffohlas puikas, kas rakstneeku garru nefpehi
apfehrt, tulkodami wahrdu pehz wahrda pahrzest wahrdu
grahmata pafattidamees, ka arri pahrspreedeji, kas til pehz
wahrdu grahmatas fpehi tulfojumu awspreeft, wairaf ffoh-
las puikahm nekā mahziteem wihreem lihdsinajahs. Bet
runnaffim par J. kunga pahrspreedumu wafchu. J. l. var
prohwi fakta, ka pafchā pirmā rindā ne-effoht jafakta: „Gan
lampu pildiju“ (bet neba ta, til ilgi degs, kamehr es
nomohdā) bet effoht jafakta: „Gan lampu japilda;“ tad
attal: naw jafakta „flattitees“ bet „luhtotees,“ un attal:
Angtu wahrds „rain“ apfihmejoht „leetu“ bet ne „rafpu“
u. t. j. pr. J. l. wehl dauds tahdu wainu peerahditu, bet
wafkas nebijis, ka pats fakta. Nu faprohtama leeta: Wahrdu
grahmata wahrdu usmellejoht dauds laika aifeet. (Nawaf-
kas dehl laifam arri J. l. naw finnajis, kas „Dontifchotu“
Spaneefchu walloda farakstijis.)

Tā pehz J. kunga padohma buhtu wahrdu pehz wahrda
japahrzest, lai arri pahrzehlums paliftu nefaprohtams un
Latweefchu wallodu ka spihlās eefpihlatu. Luhdfami, kungs,
nedufmojatees, ka wiffi tā nedohma un arri es tā nedoh-
maju; man ta walloda, kurrā manna mahte pee manna
fchuhpula dseedaja, kohfchala un mihtaka par wiffahm zit-
tahm; man firds fahp, kad to fpohtōs leel.

Beidsoht J. kungs man pahrmett, ka ne-efmu „Manfredu“
if pafchas Angtu wallodas tulfojis, bet if zittas wallodas;
tadeht „fewi par fkeru*“) pataifijis“. Taifniba gan! bet
kā lai nofauzam pahrspreedeju, kas pahrspreefchamo leetu ne-
fpehi fapraft un wallodu nemahf, kurrā pahrspreedumu raksta?

Zums, zeen. Friedemanna kungs, tahda kibbele gaddiju-
feh. Juhs rakstiat pahrspreedumu Latweefchu walloda un
Latweefchu wallodu nemahf, jeb fawus wahrds pehz
Angtu wallodas pahraifijufchi, jo zittadi gan nerakstitu:
„noprozatees,“ „nefastann it weenumehr ar originaligo
jeb pirmo wallodu kohpā,“ „ka Manfreds Latweefcheem
dohts,“ „lehti aprahdam,“ „Beirons usnemmu fawu dseefmu,“
„Latweefchu walloda pahriteit, bes ka buhtu waijadfjigs rihmu
maitahf,“ u. t. j. pr. Wai nemehginatu kungs, fchahdā
ftaidrā, jaukā Latweefchu walloda Manfredu pahrtulloht,
tad arri Juhs pahrspreedumam buhtu wairaf fwars; bet
taggad laudis fakta: „gribb tur var meiftaru usmestees,
tur pats wehl naw ne mahzibā bijis.“ K. Stahlberg.

*) Tas fmalts wahrds laifam if Angtu wallodas.

Grahmatu fima.

Nupat Jelgawā pee grahmatu drikketaja Jahna Bri-
drikkā Steffenhagen un dehta paliffa gattawa un dabbujama
fchahda jauna grahmata:

Kreewu wallodas mahziba preefch Latweefcheem.

Sarakstijis A. Schkerberg, Ijes-draudses ffohlmei-
sters un ehrgelneeks. Pirmā dalka. 75 lap. puffes
astonifti. Dalka eeseeta 25 lap.

Schi grahmata irr pehz Meitena Wahzu wallodas grah-
matas wihfes farakstita, un tapehz arri preefch behrnu
mahzifchanas buhs lohti derriga.

Latweefchu teaters

Swehtdeen, 13. August 1872. Labbat fihle rohtā, nekā
mednis kohfā. Fohfu lugga 2. zehleend. Latw. no H Seege.
Weigās: Meitas puhrs. Fohfu lugga ar dseedufchawu 1.
zehleenä. Latw. no A. Apfehn. Dalka par ee-efchānu, kā
ar weenu. Gefahfums pulst. 8 waktarā.

Lihfj 11. August pee Rihgas amahlfufchi 1417 luggi
un aifgabjufchi 1338 luggi.

Atbildedams redakcehrs: A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Wegz-Attekmuischā tils 25. September f. g. balki un malka wairalsobhtajem uhturpē pahrbōhti.

Libhs ichi gadda 1. Oktober mehnescha deenu teel preefsh Latweeschu walstis-slohas tai muischā Rudabellā, Minstas gubernija, Bobruiskas aprinki, kambanjuram Baron Aleksander von Wrangell f. peeder, Latweeschu stohlmeisters mellehts, kas Kreevu walodu probt un, tā wehlejams buhtu, arri mahzjees us ehrg. lehm spehleht. Ta lohne ir 250 rub., 15 puhru-weetas tigruma semmes, kas no draudses teel apstrahdatas, plawa un ganiba un sobhtelis ar apkurinashanu. Kas scho weetu gribb usnemt, teel luhgti ar rakstu melbetees pee muisch-walstineela f. Kalmeyer, Rudabella m.

Weens jaunellis no 15 libhs 16 gadderem, kas naschu-kalleja ammatu gribb mahzitees, warr weetu dabuht pee R. Martineck, naschu-kalleja meistera, Dehtab-eelā Nr. 5, pascha mahja.

Weens

Kreetus kalps,

wislabali no semmehm, warr weetu dabuht miltu-magasihna pee

R. S. Vorchert, netahht no Pehtera basnijas.

Weita preefsh kehka un istabas warr weetu dabuht majaja Kehnin-eelā Nr. 7.

Kammas-muischā, Sigguldas draudse, irr feschas mahjas pahrobomas. Luwakas sinas tur patt pee muischas waldischanas, jeb pee dsimts-lunga Rihgā, Pehterburgas Uhr-Rihgā, leelā Kalleja-eelā Nr. 3. Baron Wolff. 2

Wibroht-muischas dsimts-leelungs pahrobht tabš pee Sigguldas draudses peederrigas Sahre- un Pallsenkeel-mahjas un arri to Andrejahn pufdmuischu. Luwakas sinas dabujamas Rihgā, Schweinfurtha nammā, pee wezjeem Smiltschu-wahrteem. Baron Wolff. 2

No Sehjesmuischas muischas waldischanas teel ar scho sluddinabhts, tā Sehjesmuischā (Krimmuldes basn. dr.) wiffas semneeku mahjas teel pahrobhtas un irr ta peeteifshanas un tuwala sinas-iesprafshana pee augshminnetas muischas-wald. 3

Us Slohas leelzella teel pahrobhta ta mahja Nr. 36 ar 1 1/2 puhru-w. kartupreku semmes. Japeeteizahs turpat pee Marias Berg.

Teel isrenteta weena plawa ar lauleem un dshwojamahm ihlahm, ais Altonas, Hempel kungam pretti, kas peeder atraisnet Eslo.

Itin labbu Pohlu-semmes willu, baltu un pelesku, kas no paschas Pohlu-semmes atwesta, dabujama pee lohpmanna

J. Pulkist. 2

**C. Ch. Appelius
fabrika-bohde**

preefsh wiffadeem dotteru- un balbeeru-rihkeem, maschinahm, bandaschahm un rihkeem preefsh slimneeku tohpshanas, Rihgā, Kalku-eelā, Schweinfurtha mahja Nr. 2.

Schinni bohde warr papilnam dabuht un pesz patilshanas iswehletees wiffadus ahstu- un balbeeru rihkus, brullkas-johstas no ahdas un ar gummi pohwilltas, listira-fprizzes, wezmahtu-fprizzes un wiffadus no gummi sagattawotus ahsturihkus; tāpat arri wiffadus zittadu ammatu rihkus, kas no gummi taisti, ta: fprizschu-maisus, gummi-schnobres u. t. pr.

Norahbitaju ar bildehm warr tai bohde bes majas dabuht.

No genjures atwehlehts. Rihgā, 11. August 1872.

Bohde zittā weetā.

Wiffcem zeenijameem senturceem un pilshetneekcem, tā arri faweem draugeem darru sinnamu, ka sawu

apteeka-prezzu un pehrwju-bohdi

no 14ta August atwehshu sawā paschā mahja, Zuhlu-eelā Nr. 9, un luhbsu, to libhs schim man parahditu usizizibu arri tur ne-atraut.

Adolf Wetterich.

Jaleek wehrā!

Saweem gohdajameem andeles-draugeem par sinnu, ta es sawu andeles-weetu wis ne-atlahju, bet tā libhs schim, tā ir us preefshu sawu andeli ar pehrwju-prezjeem Pehtera basnijai blakkam ir us preefshu paturru.

Wilkum Wetterich,
blakkam Pehtera basnijai.

Ta ugguns-slahdes apdrohshinaschanas beedriba

„Salamander“

tam grunts-kaptahls 2 milionus rublu leels un wehl labbi leels ihpaschs brukka kapitahls, apdrohshina prett ugguns-slahdi Rihgā un ap Rihgu mahjas, fabrikus, prezjes, mehbeles jeb mahju-leetas un wiffadas kustamas un nelustamas mantas zaur sawu apstiprinatu weetneelu

A. Bergengrün,

tam kantoris irr leelajā Muhl-eelā (Wöndchstraße) Nr. 15, 1 treppi us augfchu, blakkam muitas nammam un pretti Dom-basnijai, Rihgā.

Sirgu pinnekti

no daschadahm resnahm un weeglahm sorteem, sirgu-, gohwju- un allas kehdes no ikweena resnuma, arriban tee dselju kehdes ritteni, slawejami preefsh maschinu fabrikanteem, melbereem un lehtes usraugeem, tamdeht, ta ar tabeem kehdes ritteneem swarrigu mantu ar maju spehku bes puhlina pirmā, ohtrā an treschā tabshā ittin weegli werr uswillt, teel pahrobhti tai

gruntigā un wiffu-wezjakā

J.

Redlich

Englischu

magasihna.

Ed. Zietemann un beedr.

pass-kambaris un pehrwju-bohde, Pehterburgas Uhr-Rihgā, Kalku-eelā Nr. 15, 1mas sortes petroleums muzzās un pa stohpeem, tā arri stearin-, palma- un tauku-swezjes pahrobht par lehtako sirgu.

Scha gadda Zahna rudsus

no labbalahs sortes warr dabuht tai miltu-bohdē pee J. C. F. Schmidt, pee jaunajem wahrteem. 2

J. Karis leela

kurpju-magasihne

us Kalku- un leelahs Kehninu-eelas stuhra, Kreevu beedribas-nammā, peedahwa wiffadas sortes sabatus un turpes preefsh pee-augufcheem, tā arri preefsh behrneem; tā patt gummi-kalloschas no wiffu labbalas sortes par lehtu malku.

Smejde ar pilnigu eerikti teel isihreta us Katrihn-damba Nr. 1.

**W. un S. M. Gouldinga
faulu-mehshus**

superfosfatu

no ihpaschi teizama labbuma pahrobht lehti L. Goerke un beedr.,

Sinder-eelā Nr. 12, appalscheja tabshā. 2

Tam fainneekam Ignat Hoffmann irr tai nakti no 4. us 5. August f. g. diwi intreessu papihri no Stieglig 5ta 5% Nr. 324213/39213, latrs no 500 rubl. fubr. leels, lohpa 1000 rubl. fubr. nosagti.

100 rubl. patezibas algas

tam, kas tohs sagtus wehrts-papihrus nodohd Wegz-Salazjes pagasta-teeša.

Driffekhts un dabujams pee bilshu- un grahmatur-driffeketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basn.

Kalnakrohdsineeks.

(Stat. N 30.)

„Es schodeen pats esmu lustejees. Warrbuht ka arri zittam schodeen preeku warreschu padarriht.“ Un nu winsch Suhlei praffija, kahda winnas paghreschana effoht.

Suhle kehnam wissu sawu behdigu listeni stahstija un tad luhdsja, lai tehwi preeksch nolikta laika laischocht us brihwahm kahjahm, tadeht, ka zeetuma dsihwe winnam tapat ka nahwes sahles effoht. To fazzijusi meitina atkal mettahs zeltos.

„Pazellees meita!“ ta winsch laipnigi fazzija, — „ta leeta man' nau swescha, jau par to esmu sinu dabbujis. Gan zeetuma preekschneeks tawam tehnam nau nekahdu labbu leezibu dewis, bet es schoreis tewim un sawahm paschahm azzihm wairaf' gribbu tizeht, ne ka rakstihahm sinnahm. Kam tahda labba meita irr un kas no tahs til karsti teel mihtohs, tas newarr gluschi slihts zilweks buht. Meitas deht tehnam peedohdu . . . grafa lungs — ta winsch weenam lungam teiza, kas winnam lihdsas stahweja, — gahdajat ka brihw laischanas pawehleschana teel usrakstita un meitai eedohda. Patti meita tehnam lai atnes to brihwibu!“ —

Jau ohtra deena Suhle peeteizahs pee zeetuma preekschneeka un tam to brihwestibas grahmatu atdewa. Wihs gan brihnijahs, bet grahmatu lassijis fazzija: „Mannim labs prahts, ka no ta stuhrgalwiga wezzischi teeku atpestihts. Wissu ar winnu esmu prohwejis, bet nekur mannim nau isdewees. Winsch gan strahdaja til dauds ka 2 zilweki, bet winsch labbu azzu nebuhtu uszehlis, kad ta buhtu nokrittusi. Wai wezzo nurki tuhliit sewim lihds weddifi?“

Kad Suhle bij atteikusi, ka to gan dohmajohht darriht, tad zeetuma preekschneeks fazzija, ka gan nezerrejoht, ka Suhle pee tehwa dauds warreschoht isdarriht, tadeht ka par meitu nemas nebehdajohht. Winsch neweenu no winnas grahmatahm ne-effoht lassijis un beidoht tahs wairs ne-effoht ne peenehmis. „Bet tu patti tuhliit warresi pahrllezinatees, zil zeets winsch irr. Es winnu lisschu aizinahht. Ge-eij schinni kambari. Tad wissu warresi dsirdeht, bes ka winsch tewi eeraudsihs.“

Suhle nopubsdamees darrija, ka tai tikka fazzihhts.

Behz kahdu brihdi teefas fullainis eewedda zeetumneeku ar balteem matteem. Gan kalnakrohdsineeks aif leelahm behdahm un dusmahm gluschi zitahds bija palizzis, ne ka zittlahrt bija isslattijees, kad wehl frohgu un mahju waldija. Tomehr Suhle to tuhliit pasinna.

Kalnakrohdsineeks pee durwim palikka stahwoht un gaidija, fo zeetuma lungs tam fazzischoht.

„Mannim Sums labba sinna jadohd. Kehninsch pawehlejis, ka Suhz us brihwam kahjam buhschoht atlaift.“

„Uf brihwahm kahjahm!“ ta kalnakrohdsineeks

brehza un to warreja atfahrst, ka winnam bija apfirdi, itt ka smagga nasta winnam tiktu atnema. Winsch trihzeja un weenu brihdi ta islihtahs, itt ka winsch pee zeetuma lunga kahjahm kritischocht. Bet winsch drih pahrwaldijahs un pasmeedamees, itt ka winnam par to nefas nekaitetu, fazzija: „Uf brihwahm kahjahm? Mannis deht. Tas mannim wiss irr weena alga. Pohsta zilweks taf esmu. Kas mannim par to fait, wai te janosmohht, jeb wai ka ubbags aif sehtas sawu gallu dabbuju?“

„Nepateizigs, zeetsirdigs zilweks! Tad par kehna schelastibu nemas nepreezajatees? Suhz arri nepraffat, kas scho schelastibu no kehna preeksch Sums isluhdsees?“

„Preeksch man' isluhdsees? Kas tad to buhtu warrejis darriht? Mannim taf tahda drauga nau!“

Nu Suhle wairs newarreja atturretees. Ta raudadama isnahza no kambaru un tehnam pee fruchtim mettahs. Bet meitinas affaras to leddu newarreja wis kauseht, ar fo tehwa firds bij pahrwilka.

Kad sawu meitu til peepeschi eeraudsija, tad gan papreeksch ta ka sarahwahs, bet tad to atgruhda no sewis un nurdeja: „Skatt', skatt', til dauds preeksch mannis effi puhlejusees? Bet to jau gan labbi warru dohmaht, kapeh; ta effi darrijusi. Tu mannim labbumu padarrijusi, ka lai arri es tewim labbu darritu, prohti, ka es tewim kautu, ar ta inscheneeri apprezetees. Bet to muhscham nepakauschu. Lai tas fahohdihts mehrneeks . . .“

„Teht,“ — ta Suhle schauksteja, — „fo tad Sums esmu darrijis, ka til neschehligi prett manni isturratees? Suhz mannim nasti firdi effat eegruchduschi. Kam tad nu wehl nasti wahiti aplahrt greschat? Es jau no Sums neko, itt neko nepagehru!“

„Ja no mannim neko nepagehri, tad arri bes mannis warresi peetift.“

„Ne, teht, es bes Sums newarru peetift un Suhz bes mannis newarrat peetift. Pee Sums es gribbetu palikt un pee Sums palikschu wissu sawu muhschu. Es Sums eeschu lihds, fur Suhz eeseet. Gesim prohm, tahlu, tahlu, sweschâ semme, fur neweens muhs nepastihst. Wissur maifi warreschu pelniht preeksch mums abbeem!“

Kalnakrohdsineeks pasmejhahs. „Sweschâ semme? Kam til dauds puhletees ar tahdu wezzu gremschu? Dee pahri gaddi, kas mannim wehl jadsihwo, tapat arri pa-ees! Ja tad nu zittadi newarr buht, tad pateizohs par aifsubgschanohs un nu tewim ar Deewu! falku. Tas laikam taf buhs wisslabbal', kad pee wahrteem schkirsimmes! Wai tuhliit drihtstu aiseet?“

„Suhz katru brihdi warrat aiseet. Bet to taf newarru tizeht, ka sawu behrnu no sewis atgruhdiseet.“

„Ja teescham brihws esmu,“ — ta kalnakrohdsineeks teiza, — „tad kaujat mannim arri darriht, ka patihlahs.“

Suhle breefmigi raudaja, bet turklaht arri par

tehwu apstaitahs. „Es tehnam ar warru ne-ufbah-sischohs. Gan sinnams to biju zerrejusi, ka kohpa paliksim, bet par nastu winnam tal negribbu buht. Bet ko Sums esmu atnessusi, to Suhz tal ne-atgrub-diseet, teht? Es esmu dohmajusi, ka ar zeetumneeka drehbehm tal newarreseet pa zekku staigabt un tadeht Sums zittas drehbes esmu atnessusi. Un bes nau-das arri newarreseet peetift. Tadeht naudas masuminu Sums arri esmu apgahdajusi. Ja Deews palihdsehs, tad us preekschu wairaf' preeksch Sums warreschu pelniht.“

Kalnakrohdsineeks gan neko nefazzija, bet tal panehma to drehbespakkinu un to naudu.

„Un të, teht, wehl kas! Gandrihs to buhtu aish-mirfusi! Suhz labprahst tabaku pihpejat. Tè Sums tabaku un Suhfu mihtako eerasto pihpi esmu atnessusi.“

Tà fazzidama Suhle pihpi lifka us galdu un aish-eedama peegahja pee durwim.

Bet nu tal beidsiht leddus bij kuffis. Kalnakrohdsineeks meitai stahjahs zekka un tai abbas roh-kas pasneedsa. „Tu tal effi mans firbs mihtais behrns, ar ko arween esmu leelijees. Neraudi! Es wiffu darrischu, ko tu gribbi. Es tewim lihds eeschu, fur manni weddisi. Til weenu leetu pagebru...“

Suhle tehnam ap kalku bij Lehrusees un raudadama un schnulstedama fazzija: „Labprahst wiffu darrischu, teht, ko til ween gribbeseet.“

„Birns no sehahs semmes aiseeschu, papreeksch kalnakrohgu ar sawahm azzihm gribbu redseht. Tur tew man ja-aiswedd. Tad darri ar mannim ka gribbedama. Tad tewim ween peederreschu.“ —

Wehl tanni paschà walkarà abbi taishjahs us zekku. Kad winni eisenbahna farga mahjinà, pee Bartela, bija atnastuschu, tad tehws Suhlei pawehleja, lai të paleekoht un us winnu gaidoht. Winsch drihs buhschoht atpalkat.

Un nu kalnakrohdsineeks taifni gahja us sawu wezzo mahju. Winsch bija dstrdejis, ka tas lohpu kuptschis krohgu un mahju effoht pirzis, ka to drihs atkal gribboht pahrdohht un ka tadeht mahju nemaš nekohpjohht. Winsch tadeht zerreja, ka gruschus un pohstu ween atraddischohht. Bet ko winsch redseja? Krohgs isskattijahs dauds staltaks ne ka fennaf'. Durwis un lohgi no jauna bij pehrweti. Kohki saktoja un seedeja. Pagalms bij flaishti un glihti tihrihts. Skaishtu lohpu barri gannijahs pa gannibahm.

Kalnakrohdsineeks bija tà ka apstulbohts un paschdahs us benka pee alkas. Meita nahja uhdeni smelt, bet ta winnu nepasinna.

„Kas tew irr, wezziti? Wai tewim nelabbi ap firdi? Wai gribbi uhdens malzinu?“

„Ne, esmu til ween drusku peekuffis. Bet fall' mannim luhdsama, ka tad tas irr ar kalnakrohgu? Mannim tikka teikts, ka wifs të effoht us beigahm.“

„Ja, pee wezza lunga gandrihs tà bija. Tas dohmaja, ka nu wifs effoht beigts, kad eisenbahni buhweja. Bet jaunais fainneeks fallka: „Kaut arri

krohga pelna suhd — kas par to fait? Zeems labbi apkohpts, pasneegs dubbultu pelnu.“ Winnam irr seereneeks, winsch andele ar dehleem — kalnakrohgs nu atkal par seltu bedri palizzis.“

„Un kas tad tas tahds lungs?“ tà kalnakrohdsineeks prassija, — „wai tas nau tas resnais lohpu kuptschis?“

„Eij nu, eij! Tas jau zittu neko nau darrijis, ka deenu no deenas apfahrt braukajis un dsehris un plihtejis, kamehr tikka isflappehts. Ne! muischa taggad peederr zittam, inscheneera lungam Frantscham. Warrbuht ka winnu pasihsti? Winsch jau bija tas mehrneeks, kad eisenbahni buhweja...“

„Ja, ja! warrbuht ka winnu gan pasihstu,“ — tà wezzitis fazzija, — „Wai winsch irr mahja?“

„Ne, bet mehš winnu gaidam. Tad ta irr wihrs! Wifs winnam isdohdahs labbi. Til weena leeta winnam truhst, kreetna fecwa.“

„Nu, to laikam jau arri drihs dabbuhs!“ Tà wezzitis.

„To nu gan katrs sinn,“ — tà meita, — „ka skaishta kalnakrohdsineeka Suhle winna lihgwina irr, bet ka tas blehdiz, tas tehws, tai nekauj, ar inscheneeri apprezetees. Taggad teiz, ka kalnakrohdsineeks zeetumà effoht wahisch palizzis. Kas sinn, wai beidsiht inscheneeris tomehr nedabbu sawu mihtako.“

Kalnakrohdsineeks wairaf' negribbeja dstrdeht un nu gahja tur, fur agraf winna skaishti ohsoli bij stahwejuschi. Arri të winsch nekahdu pohstu ne-at-radda. Meschs gan sinnams bij rettaks palizzis, bet wifs pehz kahrtas bij apkohpts, tà ka gandrihs nemaš newarreja manniht, ka schè preeksch kahdeem gaddeem kohki nozirsti tikfuschu.

„Wifs mannim irr pretti!“ tà winsch issauzahs, — „pasaulè sawu zekku staiga, ka agraf'. Pasaulè manni sadragga, tapehz ka tai zekka esmu stahjees. Kas ar galwu prett feenu skreen, irr gekkis! Un tomehr es gekkis ne-esmu, jo es sinnu, ko darru... ne, es ne-esmu ne gekkis, ne blehdiz... es til ween esmu gribbejis pretti turretees, itt ka tahrps spahrdahs, kad wirsa minn! Ja sinnams! tahrps ween esmu, nifns tahrps, kas zitteem skahbi padarra un kam pareisi noteek, kad to faminn! Es dauds zilwekus esmu nelaimigus darrijis un lihds ar winneem, arri sewi paschu. Es meitai til ween par kawekli esmu. Bes mannis ta warretu laimiga buht. Mannim pasaulè wairs nau ruhmes. Un es arri wairs pasaulè negribbu palikt!“

Paschulail' kad nelaimigais tà muldeja, twaika wahgi atskrehja. „Wai tu klahst effi?“ tà winsch ka ahrprahstigs bhahwa. „Wai manni fauzi? Jau nahku!“

Un ahtri, ahtri winsch steidsahs no kalna taifni eisenbahnei wirsa. Jau twaika wahgi tuwojahs, jau winni taishjahs kalnakrohdsineeku sadraggabt, kad peepeeschi weens wihrs ar stipru rohku to kehra

un norahwa. Tas bija Franziš, kas tahdā wihsē atreebahs pee fawā eenaideeka. Tomehr wihsch to newarreja kaweht, ka twaika wahgi kalnakrohdsineeku stipri eewainoja un abbus semmē gabsa.

Kad kalnakrohdsineeks atkal tilka pee pilnas fa-praschanas, tad brihuidamees aplahrt skattijahs. Wihsch atraddahs fawā wezzā eeraštā istabā kalnakrohgā, un Suhle sehdeja pee winna gultas. Weenu brihdi winnam liffahs, itt ka wissu to buhtu fapnojis, ko bija peedsihwojis. Bet tahs fahpes, ko zeeta no fawas eewainoschanas — tahs winnam atgahdinaja wissu to, kas ar winnu bij notizzis un wihsch stipri nopuhtahs.

Suhle tuhliit atsteidsahs pee gultas un pehz tehwu skattija.

„Kur esmu?“ tā tehws prassija.

„Neprassat nelo, teht! Suhš atrohdatees labbā weetā. Daktera kungs irr fazzijis, ka Jums waijaga gluschi meerigeem buht.“

„Sakti mannim tif ween wissu, kā tas irr. Es wissu warru klausih.“

(Us preefchu weht.)

Ar warru apprezeta.

(Stat. N 31.)

Serbe: Neds, kā fawihst, iuhd un isfahst
Bagaots kauschu krahjum
Ugguns grehlā, uhdens pluddōs;
Kad pee grehtu gabbal kuhdahs,
Pats ar fawu mantu kuhdahs.
M. G. Nemling.

Dahmas waigs palikka atkal bahls un zeets, kā marmora atmens; lihds schim winna pee lohga stahweja, nu pagreesahs un gabja pee galdu un fahla tehju dsert, gluschi meerigi, dohmaht, ka tas tas weenigais darbs pasaulē buhtu.

„Klausatees, Atalija, ne-essu wis Turks un warrmahzis, sinnu labbi, ka reeksteem, kas naw gattawi, tschaumala ne-atlezz un tee labbi nesmekke. Lai kahdu laiku wehl karrajahs, gan tad eetezesees un paschi no sewis islohbfesees. Lihds tam laikam Jums ne azzu gallā nerahdischohs. Sawas istabas warreet wiffas no celschpuffes aissleht, un ne kar naw fleppenu durwu, kur kahds nemannoht warretu eenaht. Bet kad kahdu reis Suhš skumjas pahrenemtu, kas weentulibā dsihwojoht sirdi, kā fehnes meschā eeweeschahs un zilwekam ar zilweku labprahst fatiktees grihbahs, — tad schē Jums masa atflehdina; ar to mihta Atalija fleppenahs durwis atflehgs un manni apmeklehs.“

Kluffa dahma nehma ar sudraba zangahm us galda noliktu atflehdinu un aissweeda tahlu prohjam. Kungs smaidija.

„Darreet nu, kā pascheem patih!“

Kungs dahmai rohku nobutschojis aigahja.

Sinnadama, ka nu weena patte palikkuse, ka ne weens winnas wairs ne-uspaffa, pazehla azzis us debbestim un salikka rohkas.

Un ja kahds fapratte, ko winnas azzis runnaja, tad tahs dohmas buhtu tā tulkojamas: „At Kungs un Deews, kas katru tahrpiau raddijis, zil nespehzigu Tu seewischki pasaulē stahdijis! Tu seewischki par lessiti darrijis, kas newarr pretti turretees un ar ko katris warr spehleht, kā grihb! Tapehz Tu winnai baltu waigu peeschihri, lai tas nosarkstohst fahpetu, tapehz dewi baltu peeri, lai tur katru melnminu redsetu! Efsu pasudduse, dsikki grimuse, un nespehju pehz palihga faukt. Pee ka eeschu? Kas manni no scheem walgeem atraifhs, kas glahbs, kas mannis deht atreebsees? Ne weens, ne weens! Tomehr kahda leeta atraddisees, jo maksas tam waijag dabbuht, wai nu schā, wai tā. Tif dauds apsmekla nu kauna zeeschohst newarr bez atmaksas palikt! At zil nespehziga un wahrga seewischku fahrt! — Tomehr es neraudafchu, — arri tad nē, kad ne weens neredf. Zil gruhiti man nahkahs luhgt: „Pamett mums muhsu grehtu parahdus, kā mehš fa-weem parahdneekem pamettam!“ Deews sinn, wai us preefchu tā warreschu luhgt. Mans wahrdstinahts gaida, lai fawu gohdu atmettu. Wai Deewa liffumi to wehl, tif dsikki grimt? Nē, ne muhscham nē! Bet kā no winna naggeem ispestitees? Uzzi prett azzi, sohbu prett sohbu! Tē karsch ar gohda: un newainibas-laupitaja — wai wihsch, wai es — —!“

Dahma rohkas us galwas falikkuse ilgi pa istabu staigaja, no ugguns-kurra pee lohga, no lohga atkal us ugguns-kurru. Pee lohga winna palikka druzin stahwoht; tāpat arri pee ugguns-kurra. Zaur lohgu redseja sillu debbesti un sillu juhru, us ugguns-kurra farkanu uguni. (Reelmannu istabās pee krahsnes rohдахs ihpafsch ugguns-kurs — kamins.) Dohmigi winna abbus waizaja: kā, kad, us kahdu wihsē? Debbest un juhra ne ka ne-atbildeja; ugguns kaut ko fazzija. Nu winna pee ugguns-kurra nosehdahs, tur ohgles fakraudama un noskattijahs, ka mehma melna kaudse par farkanu, tad par baltu pahrwehrtijahs, skattijahs, kā kaudse sprehgaja, ptahpaja, nurdeja. Winnas azzis nu stihwi uguni skattijahs: schis azzis nerunnaja wairs, — winnas nu klausijahs.

Us balteem isdegguschchem pelneem danzoja kaut kahds sillās leesmās apgehrbees fehms; wihsch splaudija farkanas dsirksteles, dohmaht, ka tee buhtu johki ween. Daschu reis wihsch faplakka, itt kā buhtu isputtejis, bet tomehr atkal atdsihwojahs un atkal danzoja.

Kluffa dahma metta winnam fapluskatus papihra gabbalinus us galwas. Danzodamais fehms par to lohiti preezajahs, fagrahb papihrinus, aprihi kā meddu un puhsch plehnes prohjam. Dahma mehrze papihra gabbalinus smarschigā uhdeni un tad uguni mett. At, kā tad tas sillais fehms lezz un deij no preekeem, zil leels wihsch iszehkahs un pahr wissu ugguns-kurru spahraus isplehsch.

Wai dahma par to preezajahs ween?

"Schi meitene to mehr manni mihto!"

Tingles lahrds — tà to pils-kungu fauz — jau septitu walfaru weens pats pawadda un dohma: "Stuhrgalwiga meitene ne pa wiffam wehl negribb atsiht, zil notiffuschahm leetahm leels spehks; daschi laudis to noprattuschi, dsihwo laimigi us schahs fallas. Un kapeh; tad feeweefcheem waijaga par wihreefcheem stiprafeem buht? Masa stuhrgalwe, par dauds ilgi dusmojahs."

Wehtra kauza pa juhru, wifnu luppatas zehlahs lihds klinschu wirsgalleem, kohli lohziyahs un schmahza, dohmaht fa par tschuhfshahm buhtu paliffuschi. Wehisch skurstend's ruhza un paschâ istabâ fwezzes leefmu pliwinaja, flehgus kâ tihrais spohks ar neredsamahm rohlahm krattidams.

Kad tahdi dabbas-spehki kahjâs zeffahs, tad gan drohshais un bailigais fahf bihtees un weens ohtram tuwotees, tad stirna willam, ballodis wannagam, meitene wihreefsham klachtu nahf, no fa pa preefschu istahlam behga.

Negais un auka leeli kahrbinataji.

(Us preefschu wehl.)

Dsirkstele.

Kas launus darbus pastrahdo,
Pat tautu fliti' arr' apgahda,
Tas buhtu teescham perrams;
Bet Dsirkst'lei taz naw spehams;
Tapeh; ta tabdu kaitina,
Ar apfmeellu to rihdina,
Lai buht' tam bail no launa
Un nedarritu launa.

Lepnas drehbes naw baggatiba.

Anfis. Labdeen, Surri! Ko tu schè jaw til agri schuhpo, waj schodeen Sahnd's nebuhs dserschanas deefgan?

Surris. Kam prahts us danzofchanu neffahs, tam pee laila jafahf par spehku un duhschu gahdaht.

Anfis. Waj tad danzofchana tahda gruhtha leeta?

Surris. Kâ tad nè? Muhsu tehwi-tehwi laifôs ta warrbuht bija weegla un lohti patihkama leeta, bet taggad, fur meitas ar ne-iffkaltameem kupleem un garreem swahrkeem itt kâ feena gubbas fagehrbahs, taggad danzotajam smaggaki eet, nefa sirgam, kam wesums jawell.

Anfis. Ko nu par smaggumu brehz; preezajees, ka mums tahdas baggatas meitas.

Surris. Kur nu baggatiba?! us mugguras wifs usliffis, bet puhrs — tuffsch.

U a.

Mulkis pilnâ kalla smeijahs,
Quers kluffam pasmeijahs,
Sohbugals preehobodams issmeij.
Un Dsirkstele smeijamos preefmeij.

Kahda muhflaifu gaudu dsееfma.

Krohga brahlitis.

At tawu pohstu negantu

Kâ gruhthi jastrahda!

Neweens tew maifes gabbalu

Par welti dahwina —

So krohdsneeks nedohd brandwihnu
Un kad tu nosprahgtu!

Bismannis!

Un muhsu bisf zeenigu

Dsirksteles swillina,

Par muhsu wezzu gudribu

Wairs nedohd wehrdina;

Pat Latweet's famu reezenu

Bahsch pascha wehderâ.

Kahrflu Wahzeetis:

Un muhsu dsihwi lustigu

Ar prahtu gruhthina;

Eit sprekén teitsch, ko fahfufchu,

Muhs sohbo, neezina;

Pat bauri — ka gan zeetischu!

Jaw fauz muhs dsimtwhardâ.

Wiffi trihs kohri:

At wai! at wai! par laizinu

Kad muhs' gar's waldija!

Kad tumfu, ruhktu gruhthumu

Pee fihwa aismirja!

Kad dutfcheem kahrflu Wahzeefchu

Wehl baurus mehdija!

Er — d.

Nesaderribas angli.

Nesaderriba un nesatiffchana laulibâ daudfreif breef-migus darbus padarra. Kahdâ masâ Schlesijas pilsfehthâ usturrejees kohfshu pinnejs, kas ar famu feewu nelahgâ bahrschanâ un dumpjofchanâ dsihwoja. Kahdu deenu bija attal stipri bahruschees. Wihrs aiseet us krohgu un ihfi preefsch pufsnakts mahjâs pahrnahjis, newarr eefschâ tapt, jo durwis aiffchautas. Bunga, klauwe, neweens durwis ne-atdarrâ. Tè fapihjis (galwa arr bija eefilluse) durwis uslausch, bet kas tam bij' Jared! winna abbi behrni gull us galda nonahweti un feewa pakahrufeh's pee kahfcha, kas schuhputa deht bij greeftôs eedfihth's. Us galda atradda papihri kurrâ feewa bija rakstijuse, „ka nesaderrigu dsihwi pahrzeest newarrejuse, tadeht few gallu padarrijuse; winnas wihrs til effoh't tas wainigajs, tadeht tam par spihthi behrnus bakkâ noslihjinajuse, tad us galda usliffuse.“

Weenam behrnam bija peezi gaddi, ohtram til weens gads. L.

Arri kutscheris.

Kahda leeklunga dehts, kas lohti wihnu mihleja, bija reis til dauds Madeiras wihnu fadschrees, ka grahwè eekritta.

Schfi pehz tam schahdu sianu awifes lassija: „Sau-nam leeklungam aifwaffar nelaima gaddijusehs: kutscheris „Madeira“ winnus grahwè eegahfis.“ L.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgâ, 10. August 1872.